

	De Geo
3 havo/vwo	Aardrijkskunde voor de onderbouw
Antwoorden hoofdstuk 1	

www.degeo-online.nl

eerste druk

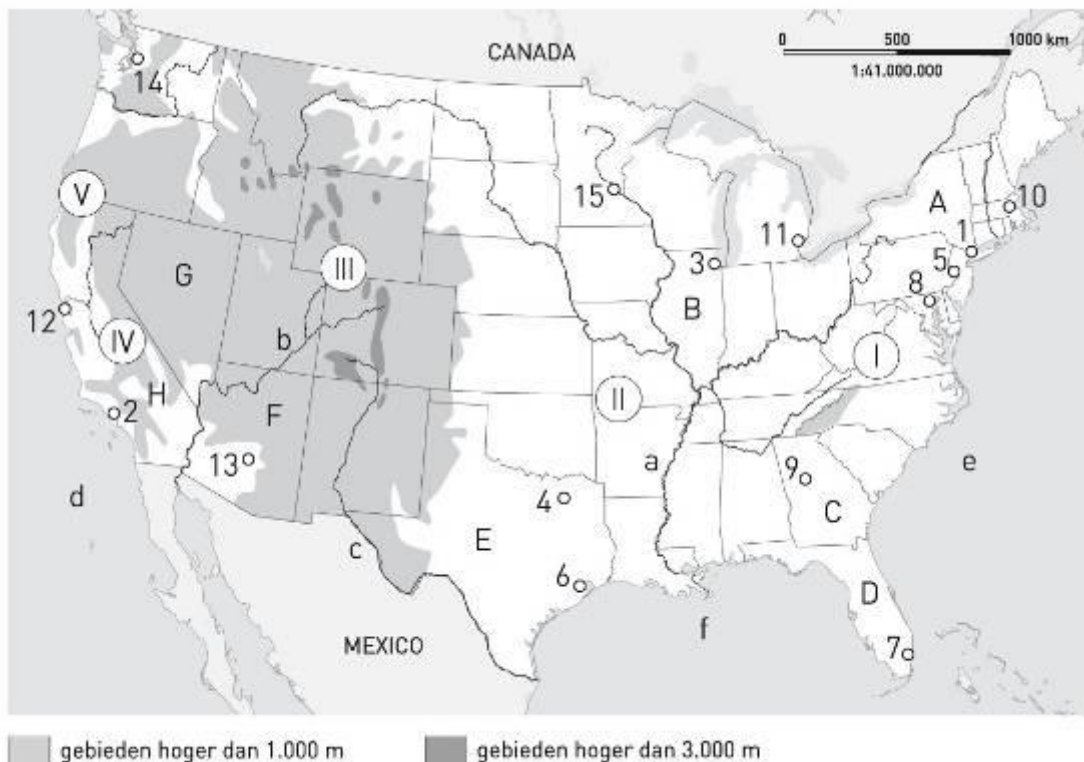
Hoofdstuk 1 Multicultureel Amerika

Start

- 1 Eigen antwoorden leerling
- 2 Vooraf:
Op de grote foto zie je een illegale Mexicaanse immigrant in het grensgebied van Mexico en de Verenigde Staten. Hij wordt medisch gecontroleerd door iemand van de grenspolitie (Border Patrol). Veel illegale immigranten worden eerst medisch gecontroleerd en vervolgens over de grens gezet. Serafin (zie tekst in lesboek) is behandeld voor uitdrogingsverschijnselen.
 - a In de Verenigde Staten kunnen ze meer verdienen.
 - b Het is illegaal (verboden) om de grens over te steken.
 - c
 - 1 Het is dan koeler.
 - 2 Het is donker (de grenspolitie ziet je minder snel).
- 3
 - a Voor gevaren in de woestijn (hete zon, dorstige omgeving, slangen, berggebied; *no vale la pena* betekent: het is de moeite niet waard!).
 - b Eigen antwoord leerling, bijvoorbeeld:
 - Je moet wel, je kunt niet overal hoge hekwerken plaatsen (langs een 3100 km lange grens).
 - Als je het doet moet je het overal doen, dus overal hekwerken.
 - Laat de Mexicanen toch vrij de grens overgaan, het zijn goedkope werknemers, nergens hekken.
- 4
 - a Eigen antwoord leerling
 - b Eigen antwoord leerling

§1 Kolonisatie en landschap

1 a W2

b ongeveer 4100 km (zie atlas en kaarten lesboek); de schaal van W2 komt wat lager uit: ongeveer 3700 km.

2 a Vanuit Engeland arriveer je aan de oostkust van de VS.

b C woestijn

A droogterisico bij akkerbouw

E oostgrens van het boomloze gebied

F hooggebergte in het westen

B einde bevaarbaarheid rivieren

G continental divide (waterscheiding)

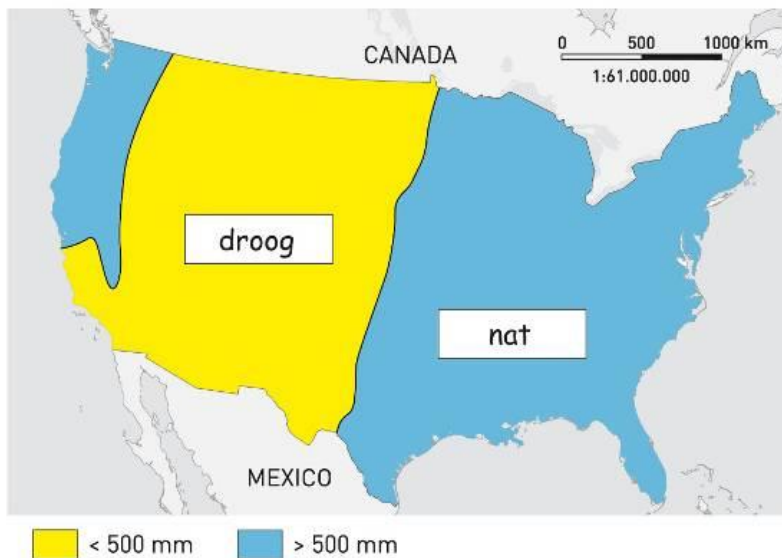
D moeilijk begaanbaar berggebied

c 1 Er is geen hout voor huizen (en hekken).

2 Het is er droog: weinig mogelijkheden voor akkerbouw.

d Indianen, slechte wegen, slechte vervoermiddelen enzovoort

- 3 a Grote Bosatlas, 53ste druk, kaart 195C
b/c W4

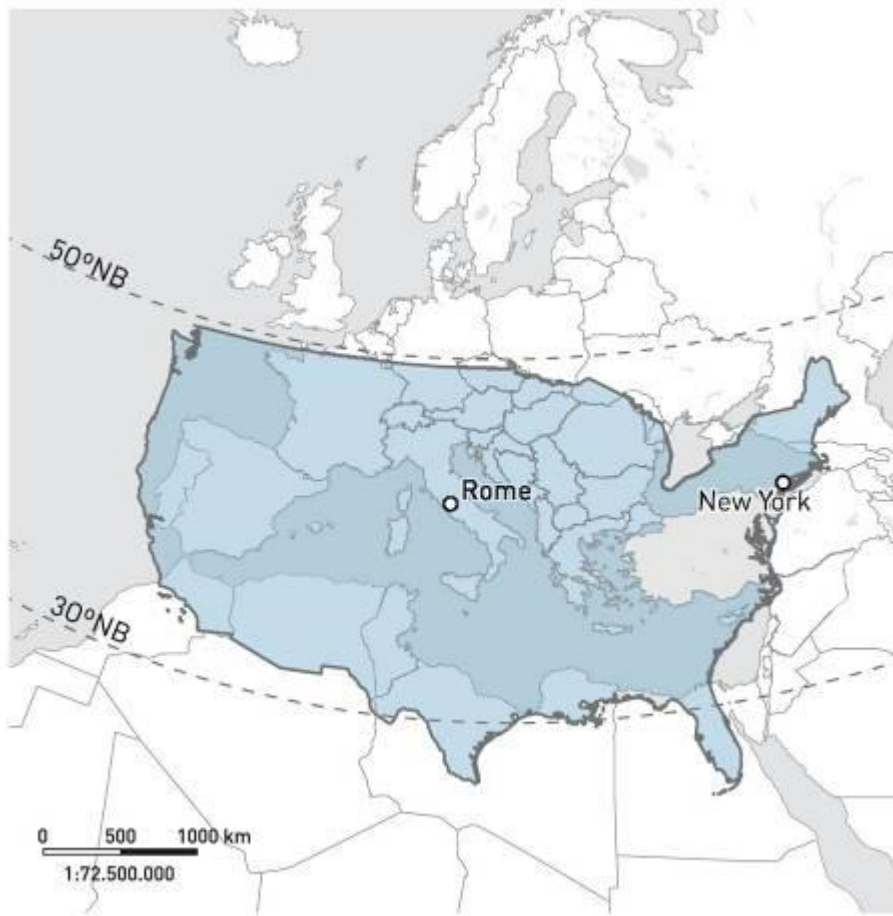

- d in het droge deel (op de grens)
e Droogterisico, irrigatie is noodzakelijk.
f De bevolkingsdichtheid is in het droge deel het laagst en in het natte deel het hoogst (Grote Bosatlas, 53ste druk, kaart 175C).
- 4 a overeenkomst: de bergen liggen in een noordzuidligging
verschil 1: Appalachen middelgebergte – Rockies hooggebergte
verschil 2: Appalachen oud gebergte – Rockies jong gebergte
b 1 oostelijk deel lager dan 500 m – westelijk deel hoger dan 500 m
2 oostelijk deel meer dan 500 mm neerslag – westelijk deel minder dan 500 mm neerslag
c foto D
Appalachen, middelgebergte (500-1500 m), oud gebergte (afgeronde toppen)
foto B
Centrale Laagvlakte, minder dan 500 m, meer dan 500 mm neerslag
foto F
Great Plains, hoogvlakte (> 500 m), droogterisico, prairiegrassen, irrigatieakkerbouw, extensieve veeteelt
foto A
Rocky Mountains, hooggebergte (meer dan 1500 m), eeuwige sneeuw; jong gebergte, spitse toppen.
foto E
Grote Bekken, hoogvlakte (ongeveer 1500 m hoog), droog, rotsachtig.
foto C
Central Valley, laaggelegen (< 200 m), omringd door bergen; weinig neerslag (regenschaduw), citrusvruchten, groenten.
- 5 a 1 intensieve veeteelt (Dairy Belt)
2 zomertarwe (Wheatbelt)
3 soja, maïs (Cornbelt)
4 wintertarwe (Wheatbelt)
5 extensieve veeteelt
6 gevarieerd bodemgebruik
7 groente en fruit
b Droogte, weinig of geen mogelijkheden voor akkerbouw, alleen veeteelt mogelijk waarbij weinig stuks vee per hectare grazen (extensieve veeteelt).
c Akkerbouw met droogterisico: akkers liggen deel van het jaar kaal (en dus heeft de wind vrij spel).
d ligging dicht bij grote steden in het noordoosten

- 6 Eigen antwoord leerling

§2 Klimaat en natuurgeweld

1 a W6

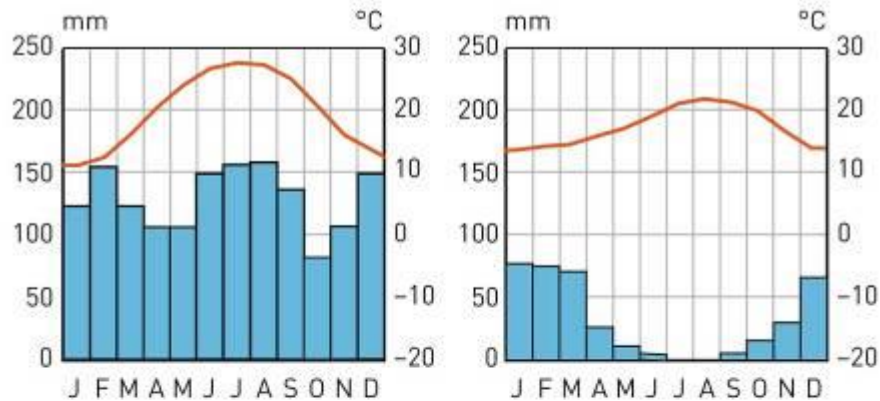
- b Lekker warm, net zoals Rome, dus zomers warm (25-30 graden), 's winters zacht (10-15 graden).
NB: In opdracht 2f ontdek je dat New York in werkelijkheid 's winters koud is. Je moet dus niet alleen naar de breedte ligging kijken (zie ook opgave 1c)!

- c
- 1 hoogteligging
 - 2 ligging aan zee of landinwaarts
 - 3 windrichting (aanlandig, aflandig)
 - 4 zeestromen
 - 5 ligging gebergtes

- 2
- a
- 1 weinig invloed van zee (vanuit het westen)
 - 2 veel invloed vanuit het noorden (koud) en zuiden (warm, vochtig)
- b Fort Nelson, Winnipeg, Minneapolis en Chicago
- c landinwaarts, weinig invloed van zee (landklimaat, Df)
ook: hogere breedte ligging (Fort Nelson, Winnipeg) + noord-zuidligging gebergtes
- d Seattle, Los Angeles en Miami
- e Seattle / Los Angeles: matigende invloed door de zee (overheersende westenwind)
Miami: zuidelijke ligging, dicht bij de (wiskundige) grens van de tropen (23½° NB)
- f New York: aflandige, dus koude wind; Seattle: aanlandige wind, matigende invloed van de zee
- 3
- a Er liggen kustgebergtes, dus zijn er stuivingsregens (aanlandige, vochtige westenwind).
- b Die gebieden liggen in de regenschaduw van gebergtes (Coastal Ranges, Sierra Nevada).
- c Er is een warme, vochtige wind van zee.

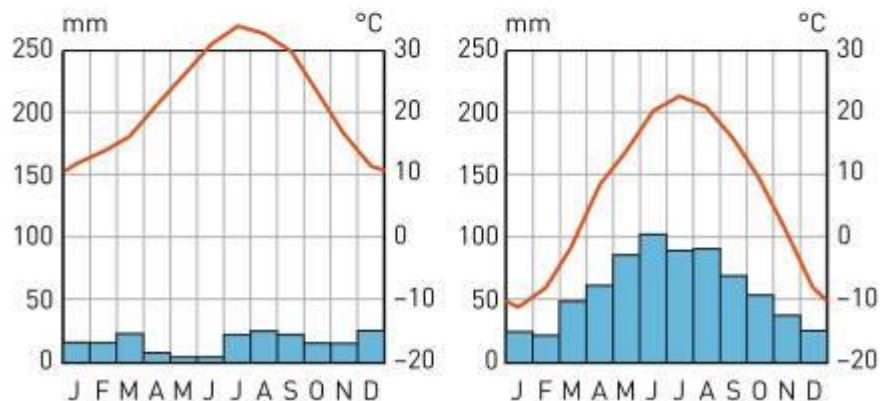
- 4 a New York: C (bijna D)
Chicago: D
Miami: A
New Orleans: C
Los Angeles: C
b B
c Phoenix

- 5 a-c W7

A New Orleans

B Los Angeles

C Phoenix

D Minneapolis

- d 1 = Cf
2 = Cs
3 = B (BW en BS)
4 = Df
5 = EH
6 = Aw

- 6 a 1 dust storm
2 flash flood
3 hurricane
4 tornado
5 overstroming
(+ hot waves, cold waves, temperatuurverschillen tussen twee dagen)

b **W9 Verschillen tussen hurricanes en tornado's**

	orkaan	tornado
namen	hurricane, cycloon, typhoon, tropische storm	twister, wervelwind, windhoos
doorsnede	500-1500 km	maximaal 1 km
ontstaanswijze	boven warm zeewater (> 27 graden), verdampend en condenserend water	botsing koude en warme lucht
tijdsduur	5-10 dagen	kort, hooguit een paar minuten
gebied in de VS	zuidoosten	midden (waar de koude noorden-winden botsen tegen de warme zuidenwinden)
periode in het jaar	augustus – oktober	maart – juli

- c Het zeewater is dan warmer (eerder opgewarmd) en dus ontstaat er meer kans op een hurricane.

- 7 a bron 2 (winderosie)
bron 5 (winderosie, de tornado doet het zand hoog opwaaien)
NB: De overstromingen in bron 3 en bron 4 zijn in een vochtig gebied met veel begroeiing en dus weinig kans op bodemerosie; bij een flash flood (zie tekst bron 2) is er wél sprake van bodemerosie (watererosie).
b De bodemerosie in bron 2. Bij akkerbouw liggen veel akkers kaal en heeft de wind vrij spel.
c Ze ontstaan allebei door het botsen van koude en warme lucht (in het midden van de VS).

- 8 a Grote Bosatlas, 53ste druk, kaart 176-177.
b Er liggen grote breuklijnen onder de stad (kaart 176C).
c 7.9 op de Schaal van Richter
d kaart 177A en 177E
e – obstakels op het land: huizen, gebouwen, bergen
– geen verdampend en condenserend water om de orkaan te 'voeden'
f bij tornado's
g – ze komen vaker voor, zie de diagrammen bij kaart 177B en 177D
– waarschuwingssysteem bij orkanen: je kunt ze al dagen van tevoren zien aankomen en maatregelen nemen (barricaderen van deuren en ramen, evacueren)
– extreme kracht van tornado's op de plek waar ze de grond raken (huizen, auto's, bomen vliegen de lucht in)

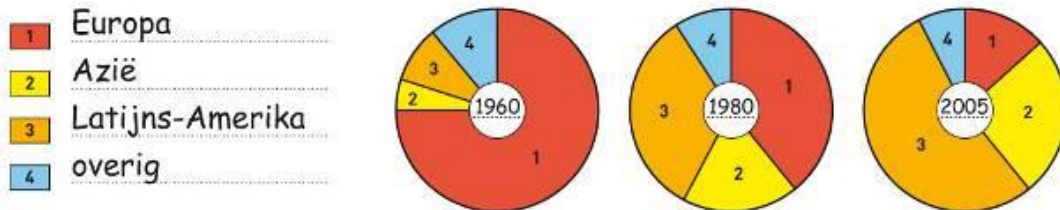
- 9 a Eigen antwoord leerling, bijvoorbeeld Seattle (zeeklimaat, koele zomer, zachte winter).
b Eigen antwoord leerling, bijvoorbeeld Miami (hele jaar door warmer dan 20 graden), Chicago ('s zomers heel warm, 's winters heel koud, veel sneeuw) of Phoenix (heet en droog).
c II tornado's VIII vulkanisme
I aardbevingen V sneeuwstormen
VII flashfloods VI stofstormen
III hurricanes IV overstromingen

§3 Meltingpot of salad bowl?

- 1 a 1 Noord- en West-Europa
2 Zuid- en Oost-Europa
b In het begin zijn de Noord- en West-Europeanen veruit in de meerderheid. (De immigratie begon vanuit Engeland + Ierland, Zweden.)
c vóór 1960: vooral Europeanen
na 1960: vooral Hispanics en Aziaten

- 2 a-c W12

Herkomstregio van de in het buitenland geboren inwoners van de Verenigde Staten

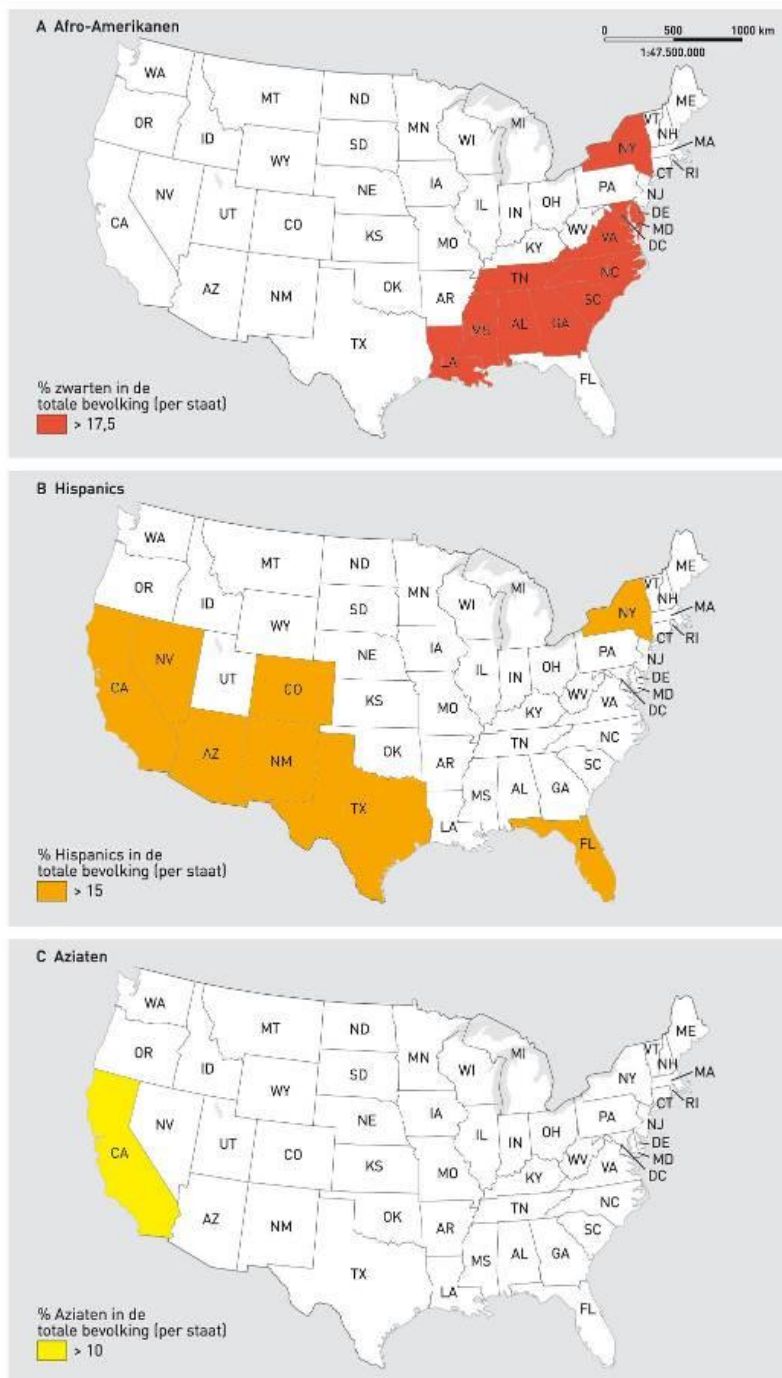

- 3 a/b **W13 Push- en pullfactoren bij de emigratie van Europeanen**

	soorten redenen	push	pull
1	economisch	armoede, werkloosheid	'leeg' land, volop mogelijkheden
2	politiek	oorlogen, geen vrijheid godsdienst en meningsuiting	land van de vrijheid
3	fysisch		

- 4 a Na 1960, omdat er toen veel Hispanics en Aziaten naar de VS kwamen (en minder Europeanen).
b overeenkomst: veel immigratie uit niet-westerse cultuurgebieden
verschil: naar de VS komen veel meer immigranten (1 miljoen per jaar) en ze komen uit andere herkomstgebieden (vooral Latijns-Amerika en Azië); in Nederland: vooral Turken (Azië) en Marokkanen (Afrika)

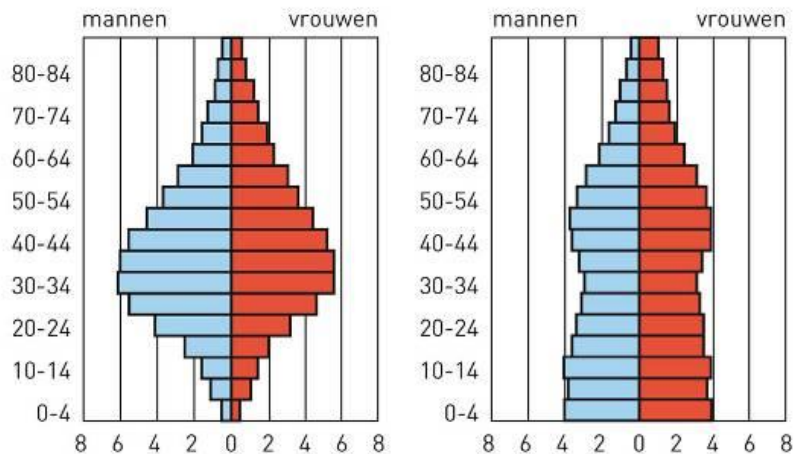
5 a W14

b/c **W16 Spreiding bevolkingsgroepen**

bevolkingsgroep	waar?	waarom daar?
1 Afro-Amerikanen	zuidoosten (plus New York)	plantages in het zuidoosten
2 Hispanics	zuidwesten	grensgebied met Mexico (Florida: Cuba)
3 Aziaten	westen (Californië), ook: New York	dichtst bij Azië

- 6 a Snelle opmars van Hispanics (foto figuur 3) en Aziaten, vooral ten koste van de (blanke) inwoners van Europese herkomst, de *whites*. Die zijn in 2050 zelfs in de minderheid!
- b Invullen in W17, van links naar rechts: Aziaten – Hispanics – zwarten (Afro-Amerikanen) – blanken.
- c Aziaten zijn goed geslaagd als immigranten (hoog inkomen), Hispanics (en zwarten) scoren minder goed. Blijkbaar emigreren vooral goed opgeleide Aziaten naar de Verenigde Staten.
- d 1 door immigratie (vooral gezinshereniging en gezinsvorming)
- 2 hoger kindertal (bij Hispanics)

7 a W18

- b het linkerdiagram
- c een hoge score in de middengroepen bij de in het buitenland geboren bevolking (+ groter aandeel mannen)
- d Veel migranten zijn jonge mensen in de leeftijdsgroep 20-40 jaar. Gevolg: meer gezinnen, meer kinderen, dus jongere bevolking.

8 a Minderheidsgroepen: Hispanics, Aziaten, zwarten. Het gaat hier om de verhouding meerderheid (blanken) en minderheden.

- b/c 1 zuidwesten: Hispanics (grensgebied Mexico)
- 2 zuidoosten: zwarten (vroegere plantages)